

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

~~Do użytku wewnętrznego~~

Egz. nr 1

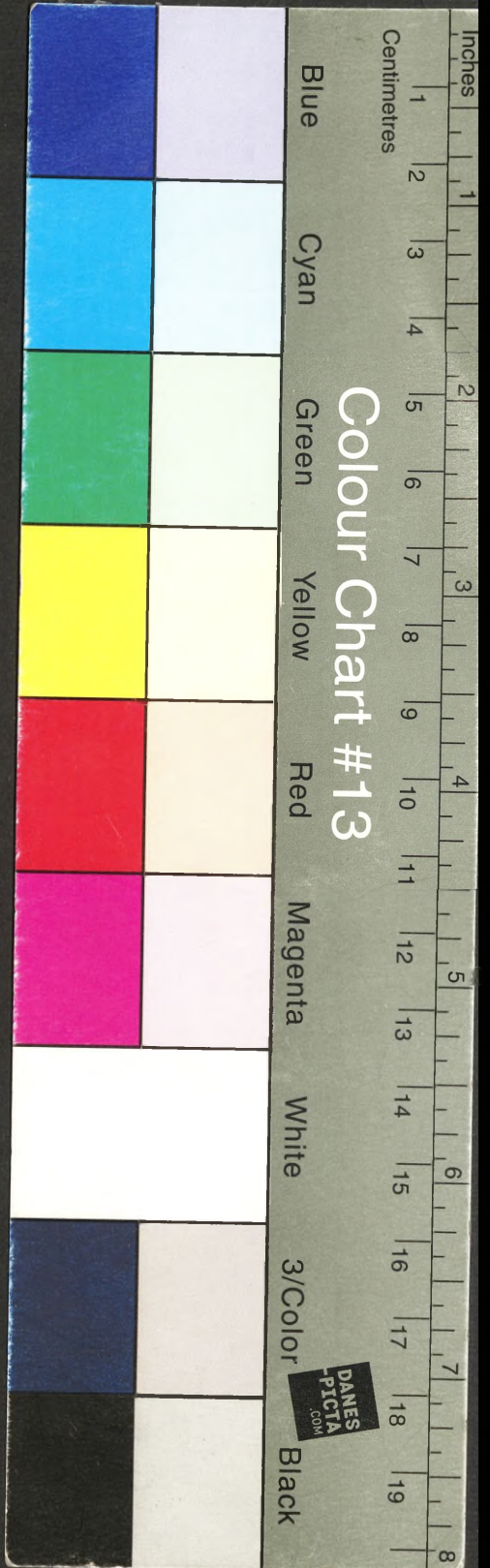
Ppłk dr Julian MAJ

**ZWALCZANIE SYSTEMÓW
BRONI PRECYZYJNEJ NIEPRZYJACIELA
W TOKU DZIAŁAŃ RAJDOWYCH
(OGM, OW, GD-Sz)**

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

05-001262-001-0

WARSZAWA

SIERPIEŃ

1987

59672

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

~~Do użytku wewnętrznego~~

Egz. nr 1

Ppłk dr Julian MAJ

ZWALCZANIE SYSTEMÓW BRONI PRECYZYJNEJ NIEPRZYJACIELA W TOKU DZIAŁAŃ RAJDOWYCH (OGM, OW, GD-Sz)

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

05-001262-001-0

WARSZAWA

SIERPIEŃ

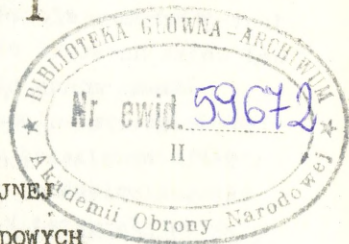
1987

59672

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

~~Do użytku wewnętrznego~~

Egz. (nr ... 1

ZWALCZANIE SYSTEMÓW BRONI PRECYZYJNEJ
NIEPRZYJACIELA W TOKU DZIAŁAŃ RAJDOWYCH

/OGM, OW, GD-Sz/

ppłk dr Julian MAJ

~~5/979~~

WARSZAWA

SIERPIEŃ

1987

Kilkuletnie doświadczenia zdobyte podczas ćwiczeń dowódczo-sztabowych w ASG WP i w okręgach wojskowych pozwalają stwierdzić, że aktualnie podstawowymi elementami ugrupowania bojowego i operacyjnego wojsk lądowych, mogącym prowadzić rajdowe działania w głębi obrony nieprzyjaciela, są operacyjne grupy manewrowe, oddziały/rajdowe/wydzielone, grupy desantowo-szturmowe. Jedynie ten ostatni element jest jeszcze w sferze opracowań teoretycznych i w praktyce szkoleniowej wojsk napotyka olbrzymie trudności /o GDSz w dalszej części/.

Ogólnie znane są zadania jakie w myśl regulaminu walki powinny realizować wymienione elementy ugrupowania bojowego /operacyjnego/. Na czoło tych zadań wysuwa się jednak walka ze szczególnie groźnymi i ważnymi obiektami nieprzyjaciela zaliczanymi przez nas do tzw. obiektów pierwszej kolejności rażenia. Są to wspomniane już elementy broni precyzyjnej oraz elementy systemów dowodzenia /kierowania/. Jakże są więc możliwości walki z elementami broni precyzyjnej nieprzyjaciela przez OGM, OW i GDSz ? Bez większych analiz jednoznacznie można stwierdzić, że możliwości takie są ograniczone. Nie trudno się domyśleć na jakich taktyczno-operacyjnych i technicznych podstawach oparte jest to stwierdzenie. Chodzi tu o rozmieszczenie broni precyzyjnej, zwłaszcza naziemnych elementów systemów rozpoznawczo-uderzeniowych, w głębi ugrupowania obronnego przeciwnika, a głównie ich odległość od przedniego skraju, a ponadto zajmowaną powierzchnię, środki stosowane do maskowania i ochrony, ilość, wielkość i wrażliwość techniki na oddziaływanie ogniowe oraz zakłócenia radioelektroniczne. Walka z bronią precyzyjną nieprzyjaciela jest problemem bardzo złożonym .

Złożoność i ograniczoność możliwości zwalczania systemów broni precyzyjnej nieprzyjaciela wynika przede wszystkim z ograniczonych własnych możliwości rozpoznawczych tj. OGM, OW, GDSz. Są one nie wystarczające. Zwłaszcza w zakresie rozpoznania radioelektronicznego najbardziej efektywnego w tym zakresie, opartego na wykorzystaniu promieniowania stacji radiowych bądź systemów podczas pracy. W tym względzie OGM, OW, GDSz muszą się opierać na informacjach otrzymanych ze sztabu armii, której możliwości rozpoznania radiolokacyjnego są znacznie większe, lecz także nie wystarczające. Dla OW i GDSz oznacza to zwiększenie jednego ogniwa w systemie obiegu informacji rozpoznawczych. Prowadzenie rozpoznania metodą nazywamy "tradycyjną", poprzez organizowanie własnych elementów rozpoznawczych, w warunkach użycia

broni precyzyjnej nie w pełni zdaje egzamin. Informacje dostarczane przez nich środkami łączności radiowej będą zapewne spóźnione, a w większości przypadków także zakłócone. A przecież skuteczne wykorzystanie elementów powietrznych OGM, OW czy też całej GDSz niemal całkowicie uzależnione będzie od wiarygodnych i przede wszystkim dostarczonych na czas informacji z rozpoznania. Aktualnie jest to w stanie zabezpieczyć tylko rozpoznanie radiolokacyjne, które, aby można było właściwie wykorzystać, musi być na stałe /bezpośrednio/ sprzężone z elementami wykonawczymi a więc OGM, OW, GDSz.

Sposób zwalczania elementów broni precyzyjnej, po otrzymaniu informacji, określony będzie przez właściwego dowódcę, po uwzględnieniu innych uwarunkowań pola walki. W innym przypadku zwalczanie elementów systemów broni precyzyjnej może odbywać się na zasadzie przypadkowości jako, że obszar działania rajdowego naszych wojsk jest dość znaczny, a nasycenie obszaru przeciwnika przez broń precyzyjną jest duże.

Na złożoność walki z bronią precyzyjną nieprzyjaciela oprócz ograniczonych możliwości rozpoznawczych składa się jeszcze to, że systemy te nie stanowią jednego obiektu scalonego w obrębie określonego rejonu, lecz są rozmieszczone na olbrzymich obszarach na ziemi i w powietrzu. Elementy tych systemów także nie stanowią oddzielnych obiektów opłacalnych do zniszczenia np. przez broń jądrową. Są to bardzo małe obszarowo obiekty, w składzie których znajduje się od kilku do kilkunastu pojazdów. A ponadto wyeliminowanie jednego elementu nie eliminuje działania całego systemu z wyjątkiem centrum kierowania. Stąd walkę z tymi systemami przez elementy rajdowe traktujemy jako jedną z możliwości ale nie jedyną zwłaszcza, że nie wszystkie bronie precyzyjne będą w zasięgu działania nawet OGM jak np. AWACS.

Zwalczanie systemów broni precyzyjnej nieprzyjaciela działaniami rajdowymi należy rozpatrywać oddzielnie przez poszczególne elementy rajdowe ponieważ ich możliwości, przeznaczenie i zakres działania jest także bardzo zróżnicowany. W tym przypadku działania rajdowe OGM będą oznaczały rajdy operacyjne, kilkudniowe wykonywane przez wzmocniony związek taktyczny na korzyść armii.

Działanie OW - to rajdy taktyczne na głębokość zadania dnia /lub dwóch dni/ związku taktycznego. Skład OW - najczęściej pułk, wzmocniony batalion lub kompania. Wreszcie GDSz - to rajdy powietrzne także w interesie szczebla taktycznego. Ich wspólne właściwości to przede wszystkim manewrowy /rajdowy/ sposób działania, walka z obiektami nieprzyja-

ciela jako podstawowe zadanie oraz posiadanie rzutu powietrznego w swoim składzie, co powoduje, że działania ich staje się nie tylko rajdowe, manewrowe, ale także powietrzno-łądowe.

Biorąc pod uwagę charakterystykę podstawowych systemów broni precyzyjnej a także rozmach i przeznaczenie OGM^A należy przyjąć, że OGM powinna się skupić na zwalczaniu systemów A-B i PLSS zwiłaszcza ich naziemnych i oddzielonych elementów, gdyż ich rozmieszczenie eliminuje możliwość walki z systemem jako całością.

Ocena możliwości bojowych systemu A-B wskazuje na niską manewrowość jego elementów naziemnych, jak również małą odporność na uderzenia ogniowe.

Odległość rozmieszczenia poszczególnych elementów naziemnych od rubieży styczności wojsk wskazuje, iż istnieje możliwość zwalczania ich siłami OGM. /Schemat 1/. Stąd też wynika, że w pasie operacji zaczepnej, a więc i w zakresie działania OGM wystąpią następujące elementy systemu ASSAULT-BREAKER: centrum kierowania, samoloty na lotniskach, rakiety na stanowiskach startowych LANCE, MLRS, wysunięta SD grupy armii. Najważniejszym elementem z punktu widzenia sprawności jego działania jest centrum kierowania rozmieszczone w odległości ok. 50km od linii styczności wojsk. W jego skład m.in. będą wchodzić: elektroniczne maszyny cyfrowe rozmieszczone na kilku samochodach specjalnych /wypracowują dane o rozmieszczeniu celów, kierują rozpoznaniem i środkami rażenia/, radiostacje do utrzymania łączności z SD grupy armii lub korpusu i środkami rażenia. Informacje do centrum kierowania napływać będą od samolotów rozpoznawczo-naprowadzających F-111 oraz z systemów rozpoznawczych SOTAS i ARGUS.

Dane o rozmieszczeniu centrum kierowania do sztabu OGM będą napływać z rozpoznania lotniczego lub ze sztabu armii. Biorąc pod uwagę dość wrażliwe i niezbyt silnie bronione elementy systemu A-B, w tym także centrum kierowania, jego niszczenie powinno się odbywać niewielkimi siłami np. grupami rajdowymi w sile pluton-kompania, kierowanymi ze składu oddziałów rajdowych /wydzielonych/ OGM będących w najbliższej odległości od danego elementu, a nawet przez grupy rozpoznawcze będące w tym rejonie. Skutecznym sposobem wydają się być także uderzenie ogniem artylerii i śmigłowców bojowych. Wymaga on jednak posiadania dokładnych danych o położeniu centrum kierowania, ponadto w odniesieniu do artylerii, musi się ona znaleźć w odległości zapewniającej skuteczny ogień. Sposób ten będzie bardzo opłacalny zwiłaszcza, że możliwy do natychmiastowego wykonania, a zniszczenie

centrum kierowania spowoduje nieprzydatność całego systemu.

Pozostałe naziemne elementy systemu A-B są jednocześnie elementami ugrupowania bojowego lub operacyjnego wojsk lądowych dywizji, korpusu. Możliwość ich zwalczania OGM posiada od momentu wejścia do działań. Ponieważ są one jednocześnie obiektami działającymi samodzielnie oraz zaliczanymi do obiektów zwalczanych w pierwszej kolejności przeto walka z nimi będzie jednocześnie walką z systemem.

Trzeba także widzieć, walkę OGM z elementem powietrznym systemu tj. samolotem rozpoznawczo-naprowadzającym, który prowadzi rozpoznawanie znad własnego terytorium ze stref dyżurowania oddalonych 30-50km od linii styczności wojsk. To działanie będzie jednak ograniczone możliwościami rozpoznawczymi i bojowymi pułku rakiet przeciwlotniczych. Ponadto zniszczenie samolotu rozpoznawczo-naprowadzającego nie eliminuje działania całego systemu lecz przerywa jego sprawność funkcjonowania na pewien okres.

Ponieważ funkcjonowanie systemu A-B oparte jest na łączności radiowej, przeto skutecznie może być ono eliminowane poprzez zakłócenia środkami radioelektronicznymi. Takie działanie leży w gestii dowódcy armii, a przy odpowiednim wyposażeniu, także dowódcy OGM.

Oceniając system rozpoznawczo-uderzeniowy PLSS dochodzimy do wniosku, że tylko nieliczne elementy naziemne tego systemu mieszczą się w zakresie działania OGM armii./Schemat Nr 2/.

Naziemnymi elementami tego systemu, zwalczanymi przez OGM mogą być:

- samoloty na wysuniętych lotniskach, rozmieszczone w odległości 60-90 km od rubieży styczności bojowej wojsk wraz z urządzeniami lotniskowymi;
- SD lotnictwa taktycznego rozmieszczone w odległości około 60-100 km od przedniego skraju obrony;
- raketowe środki rażenia wojsk lądowych włączonych do systemu.

Najważniejszym elementem systemu PLSS z punktu widzenia jego funkcjonowania jako całości jest ośrodek analizy i kierowania systemu tzw. centrum kierowania. Odległość rozmieszczenia tego ośrodka w głębi obrony przeciwnika eliminuje go z zakresu działania OGM armii. Zwalczanie wymienionych elementów systemu powinno się odbywać częścią sił OGM. Będą to najczęściej oddziały rajdowe lub wydzielone w sile od batalionu /bz,bcz/ do pułku /pz,pcz/, wysyłane celem likwidacji rozpoznanego elementu systemu PLSS. Podstawowym sposobem działania tych sił powinno być działanie rajdowe. Powinno ono polegać na

wykonaniu uprzedzającej nawały ogniowej przez artylerię i lotnictwo na rozpoznany obiekt /element systemu PLSS/, a następnie uderzenie z marszu siłami oddziału rajdowego /wydzielone/ najlepiej z kilku kierunków. Uderzenie oddziału rajdowego powinno być dynamiczne pczwalające wykorzystać skutki uderzeń ogniowych, a niszczenie ocalałych sił powinno się odbywać ogniem z marszu lub z krótkich przystanków przez wozy bojowe.

Użycie większych sił OGM do zwalczania elementów systemu PLSS jest niecelowe, ze względu na stosunkowo niewielkie siły obrony zdolne do prowadzenia walki, znaczną głębokość rozmieszczenia i potrzebę zwalczania innych ważnych obiektów rozmieszczonych na mniejszej głębokości w stosunku do rubieży styczności wojsk. Zniszczenie ww elementów systemu PLSS nie spowoduje przerwania pracy całego systemu, lecz w pewnym stopniu ograniczy jego działanie.

Stąd, wydaje się słusznym wniosek, że system PLSS, ze względu na możliwości bojowe i wskaźniki taktyczno-operacyjne, powinien być w "sferze zainteresowania" dowódcy frontu, częściowo armii.

Ze względu na posiadanie w swoich składach OGM i OW rzutu powietrznego należy sądzić, że najlepszym i najefektywniejszym sposobem walki z elementami naziemnymi wspomnianych systemów będzie szturm powietrzny.

Rzut powietrzny /śmigłowce lub grupa desantowo-szturmowa/ ma możliwość samodzielnie, ze składu OGM /OW/ wykonywać zadanie wykorzystując walor manewrowości i zaskoczenia. Podstawowym sposobem działania rzutu powietrznego będzie właśnie szturm powietrzny.

Przydzielenie niejako do zwalczania, OGM systemów PLSS i A-B nie oznacza, że inne systemy nie będą zwalczane. Idzie tu o systemy rozpoznawcze SOTAS i ARGUS. Jednak przesadna dążność do ich wykrywania i niszczenia może zakłócić działanie OGM, a przede wszystkim rozproszyć wysiłek działania operacyjnego. Zważywszy, że w porównaniu z innymi obiektami nieprzyjaciela jak np. środkami przenoszenia broni jądrowej czy też stanowiskami dowodzenia, systemy ARGUS i SOTAS nie stanowią wysokiej wartości. Stąd wydaje się celowym "przydzielić" zwalczanie systemów rozpoznawczych typu ARGUS i SOTAS oddziałom wydzielonym lub oddziałom rajdowym szczebla taktycznego.

Do najważniejszych elementów tych systemów zaliczyć należy śmigłowce FH-60B i platformę KIBITZ. Ponadto w systemie SOTAS - ruchomy punkt analizy i oceny rozmieszczony w odległości 10km od przedniego skrajy obrony. W skład tych systemów wchodzi także: stanowiska

dowodzenia dywizji, pułków artylerii i dywizjonów. W systemie ARGUS ponadto samochody z aparaturą naziemno-rozpoznawczą rozmieszczoną w odległości 12km od przedniego skraju.

Powyższa charakterystyka wskazuje, że OW będzie posiadał możliwość zwalczania całego systemu już od momentu wejścia do działania i to zarówno sposobem rajdowym, wydzielając grupy rajdowe do niszczenia wykrytych elementów tych systemów, bądź ogniem artylerii lub śmigłowców bojowych będących w składzie OW. Nie wyklucza się możliwości zwalczania elementów systemów SOTAS i ARGUS przez patrole rozpoznawcze OW.

Należy przypomnieć, że permanentną walkę z obiektami nieprzyjaciela, stanowiącymi obiekty pierwszej kolejności rażenia tj. systemu dowodzenia, OPL, środki przenoszenia broni jądrowej, należy także zaliczyć do walki z systemami broni precyzyjnej, jako że ściśle współpracują z tymi systemami.

Innym lecz wydaje się perspektywnym i w swoich założeniach najbardziej skutecznym elementem ugrupowania bojowego w zwalczaniu systemów broni precyzyjnej nieprzyjaciela będzie grupa desantowo-szturmowa.

Wspomniano już o trudnościach w szkoleniu jakie napotykają wojska. Otóż wynikają one z nieposiadania w związkach taktycznych odpowiedniego sprzętu tj. śmigłowców, które mogłyby działać w składzie GDSz i realizować przewidywane dla niej zadania. Wykorzystanie przez ZT etatowej eskadry śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych i niekiedy przydzielonego limitu śmigłowców transportowych nie pozwala na tworzenie właściwej zgodnej z założeniami GDSz. Często ^{przeradza} się ją w ~~stąd~~, którego idea działania i zakres zadań jest zupełnie inny.

/Schemat 3/.

Działanie GDSz to przede wszystkim rajd powietrzny, który obejmuje załadowanie pododdziałów ogólnowojskowych na śmigłowce, wtargnięcie w ugrupowanie nieprzyjaciela, zastakowanie obiektu, przeskok do kolejnego /lub kolejnych/ obiektów i powrót śmigłowców wraz z piechotą w ugrupowanie wojsk własnych lub opanowanie i utrzymanie ważnego obiektu /rubieży/ w ugrupowaniu przeciwnika do czasu podejścia wojsk własnych.

Tak więc grupa desantowo-szturmowa powinna:

- zwalczać obiekty z powietrza tzw. szturmem powietrznym, a więc środkami ogniowymi, w które wyposażone są śmigłowce dokonując jednego lub kilku nawrotów z kierunków najmniej spodziewanych dla przeciwnika;

- zwalczać i opanowywać obiekty przeciwnika w potrzebnym zakresie stosując atak pieszy, po spieszeniu piechoty ze śmigłowców z jednoczesnym wsparciem przez śmigłowce i z ponownym przejściem do działania na śmigłowcach;

- opanowywać, ważne dla wojska własnych nacierających od czoła, stałe obiekty w głębi i utrzymywać je do podejścia sił głównych.

Takie działania GDSz stwarza największe możliwości zwalczania broni precyzyjnej nieprzyjaciela. Bowiem zestawiając skład elementów naziemnych poszczególnych systemów z możliwościami bojowymi grupy desantowo-szturmowej, jest on wyraźnie korzystny dla grupy, zakładając nawet wzmocnienie ochrony tych obiektów siłami wojsk OTK lub ogólnowojskowymi.

Dla przykładu jako jeden z wariantów składu GDSz można przyjąć kompanię piechoty i następującą ilość śmigłowców: Mi 24D - 6 szt. /po 8 żołnierzy = 48 /dwa plutony/; Mi8 - 1 szt. /24 żołnierzy tj. jeden pluton/; Mi2 - 2 szt. jako śmigłowce rozpoznawczo-łącznikowe.

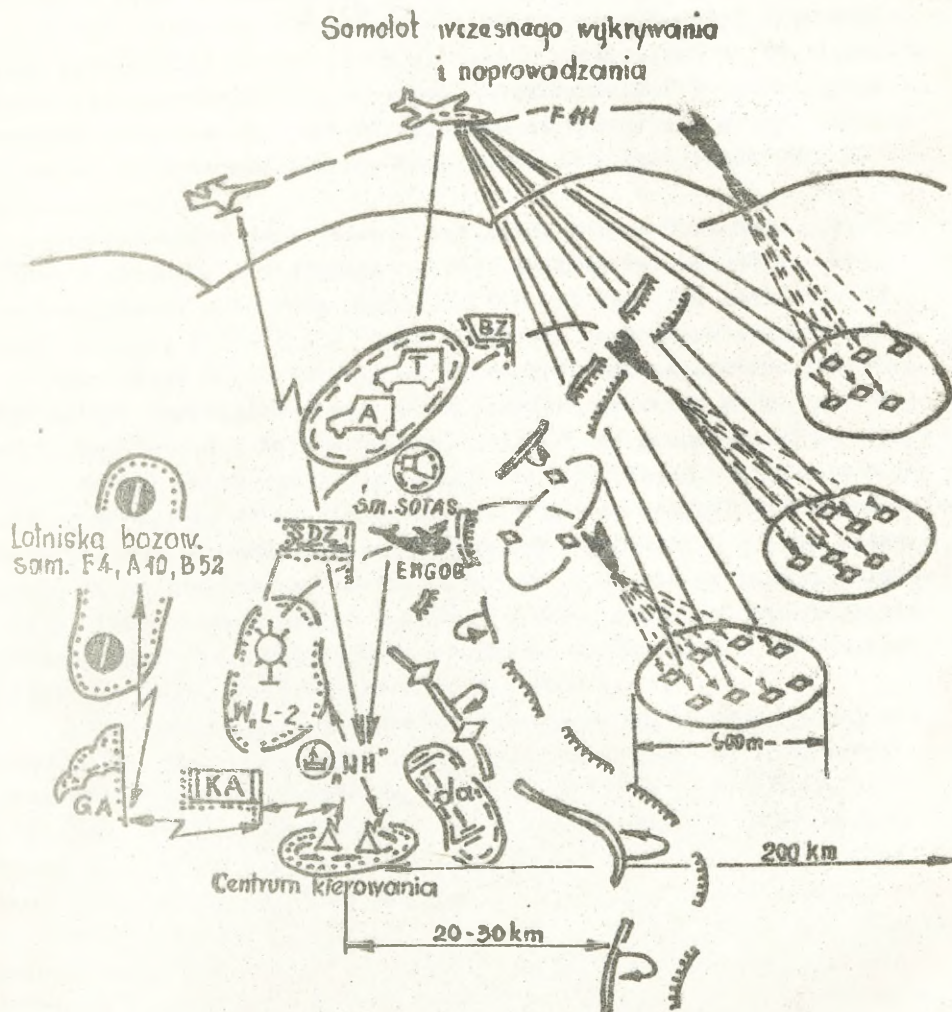
Taki skład GD-Sz pozwala na likwidację metodą szturmową powietrznego niemal wszystkich elementów naziemnych systemów broni precyzyjnej nieprzyjaciela. Należy jednak pamiętać, że grupa desantowo-szturmowa z takimi śmigłowcami jest wymuszoną kombinacją. Śmigłowce mają małą manewrowość, olbrzymie gabaryty, a przede wszystkim niedostateczne uzbrojenie. Ponadto istnieją olbrzymie trudności w sferze organizacyjnej, gdyż aktualnie dowódca dywizji /OGM/ nie dysponuje śmigłowcami w ilości zapewniającej tworzenie takiej grupy. W tym względzie możnaby zasugerować niezbędność w naszych ZT posiadania esk. śm. boj. o składzie jak w Armii Radzieckiej /Schemat 4/.

W przypadku GD-Sz możliwości zwalczania broni precyzyjnej nieprzyjaciela będą uzależnione w pierwszej kolejności od parametrów techniczno-bojowych śmigłowców, a przede wszystkim od uzbrojenia i zasięgu, który w przypadku śm. ww można przyjąć ok. 250km w głąb obrony nieprzyjaciela. Ten wskaźnik stwarza także olbrzymie możliwości przed grupą desantowo-szturmową.

Kończąc należy stwierdzić, że walkę z bronią precyzyjną nieprzyjaciela mają możliwość prowadzić siły i środki ZT, zwłaszcza siły zdolne do dynamicznych działań rajdowych. Zakres i skuteczność tych działań w bardzo dużym stopniu będzie uzależniona, a praktycznie jest ograniczona przez małe możliwości rozpoznawcze ZT oraz nieposiadanie czy też nie przystosowanie śmigłowców bojowych do wspólnych działań z piechotą. Ten ostatni czynnik hamuje możliwości szkoleniowe

wojsk w wymiarze powietrzno-ładowym jak również opracowanie teoretycz-
ne działań GD-Sz także walki z bronią precyzyjną nieprzyjaciela.

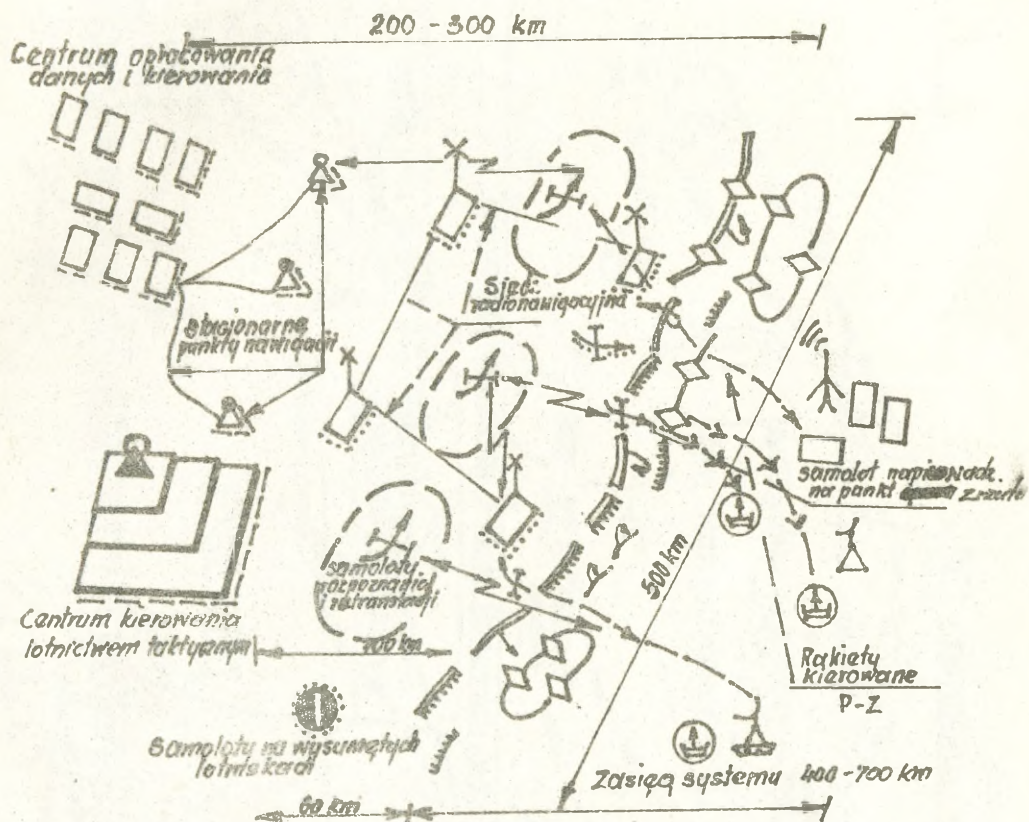
SYSTEM ASSAULT-BREAKER

Legenda:

- - Obiekty w zasięgu działania OGN-A i GDSz
- - Obiekty w zasięgu działania OW
- - Ugrupowanie nieprzyjaciela

SYSTEM PLSS

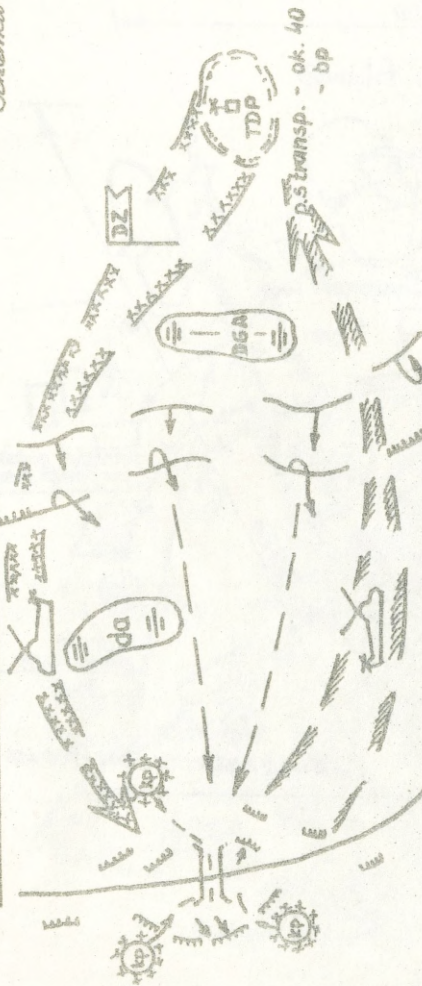

Legenda:

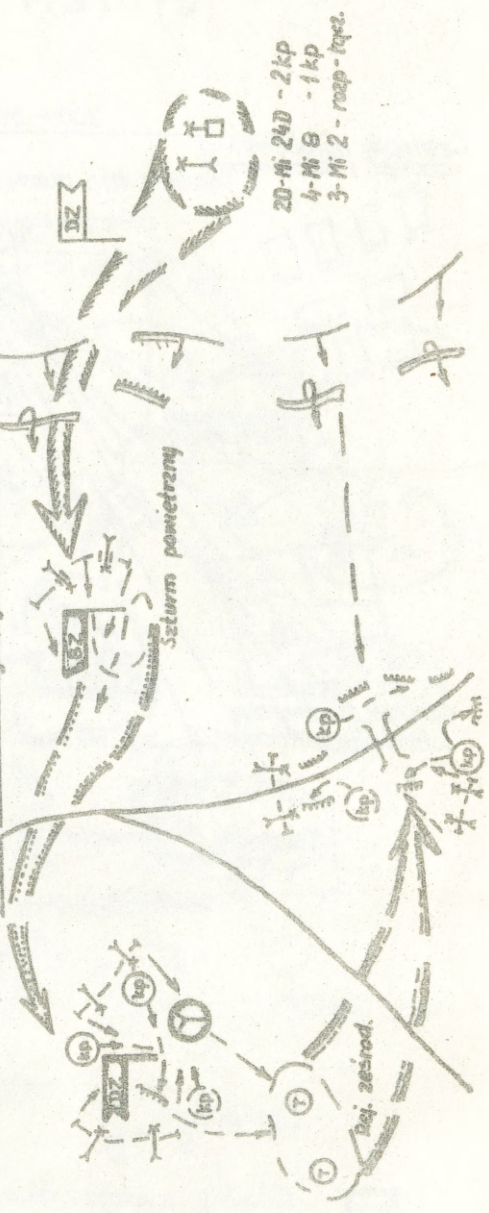
- Obiekty w zasięgu działania OGM-A
- Obiekty w zasięgu działania OGM-F
- Ugrupowanie wojsk nieprzyjaciela.

Schemat Nr 3

Idea działania TDP

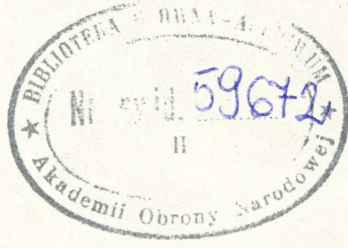
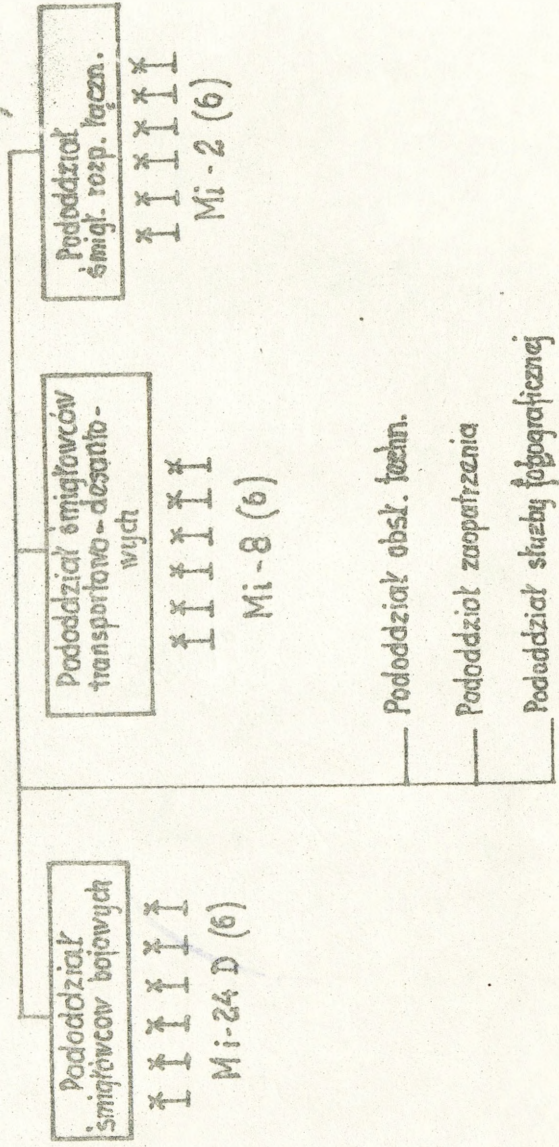

Idea działania grupy desantowo-szturmowej

STRUKTURA ORGANIZACYJNA ESKADRY ŚMIGŁOWCÓW DYWIZJI RADZIECKIEJ

DOWÓDCA

~~1262~~

